

DZIEŃ DOBRY!

Gazeta Białostocka 10 str.

DZIENNIK ILUSTROWANY

„Wybawimy Was z niewoli polskiej” Bezczelna prowokacja uczestników niemieckiego raidu motocyklowego przez Polskę

GNIEZNO, 30. 8. Niestety prowokacja uczestników niemieckiego raidu motocyklowego przez Polskę wyszła na jaw.

W ubiegły piątek w godzinach popołudniowych przybyło do hotelu „Francuskiego” w Gnieźnie kilku Niemców na 4-ach motocyklach, które miały przymocowane z przodu i z tyłu tablice z napisami „Ostdeutsche Rundfahrt”. Niemców poprzedzał samochód z numerem rejestracyjnym P. Z. 43390.

Koło godz. 5-ej po południu motocykliści niemieccy przybyli do wsi Jankówek, odległej o 6 km. od Gniezna. Po drodze zwoływali oni chłopców niemieckich, przeważnie synów niemieckich kolonistów. Gdy się już duży zgromadził, jeden z uczestników raidu wygłosił do nich przemówienie następujące:

„Niemieckiej ojczyźnie. W krótkim czasie będziemy u was i wybawimy was wszystkich z niewoli polskiej. Hitler przyłączy całą prowincję poznańską, wydarła

nam podstępnie przez traktat wersalski, do Niemiec.

Świadkiem tego zajścia był podróżujący kupiec, Zygmunt Wojtała z Trzemeszna, który bawił tego dnia w Janówku. Wysłuchał on całego przemówienia, ale mógł dać znać do policji dopiero po odejściu Niemców, ponieważ na miejscu połączenia telefonicznego nie było.

Okazało się jednak, że uczestnicy raidu niemieckiego nie tylko w Janówku, pozwolili sobie na taką beczelną prowokację. Również w Falkowie i Wrześni przemawiali oni w ten sposób

do Niemców, obywateli państwa polskiego.

Oto do czego prowadzi tolerowanie rajdów niemieckich przez Pomorze i Wielkopolskę.

Prymas Węgier w drodze do Polski

BUDAPESZT, 30. 8. — Dziś o g. 7.15 wyjechała do Polski na uroczystości ku czci Batorego, wycieczka węgierska z arcybiskupem Prymasem Węgier, ks. Seredim i ministrem rolnictwa, Kalay'em na czele.

Wycieczka zęgnął na dworcu poseł R. P. Leokowski.

Ujęcie świętokradcy w kościele w Jadowie

Świętokradczego włamania do kościoła w Jadowie dokonano wczorajszej nocy. Włóczęga z Warszawy, 18-letni Władysław Statkiewicz vel Bartosiewicz, 10-

kator i zw. „cyrku” przy ulicy Dzikiej.

Statkiewicz widziano włóczęgo się po mieście, a jak wynika z zeznań mieszkańców Jadowa, zachodził on kilkakrotnie w ciągu dnia do kościoła. Najwidoczniej opryszek uplanował sobie kradzież i z nastaniem nocy dokonał włamania.

Rabusz do sforsowania zamka u drzwi bocznych dostał się do świątyni. Na szczęście uchylone drzwi spostrzegł przechodzący

resztowano w chwili gdy usiłował otworzyć tabernakulum w wielkim ołtarzu.

Świętokradce odwieziono wczoraj zrana do więzienia w Warszawie.

Olbrzymia armia sowiecka skoncentrowana we Wschodniej Syberii

TOKIO, 30. 8. — Według wiadomości, jakie ukazały się w prasie tutej-

nych, zbrojne siły sowieckie w Syberii Wschodniej wynoszą w danej chwili więcej, niż połowę całej armii japońskiej. Sowiecka eskadra powietrzna

liczy 300 samolotów, wśród których ciężkie samoloty bombowe stanowią

Według ogólnego mniemania koncentracja sowieckich sił zbrojnych ma charakter defensywny, niemniej jednak niepokoi ona Tokio.

Zuchwałe wykradzenie hitlerowca z więzienia austriackiego w Innsbrucku

WIEN, 30. 8. — Tel. wł. — Cała Austria pozostaje dziś pod wrażeniem zuchwałego wykradzenia z więzienia w Innsbrucku przywódcy hitlerowców tyrolskich Franciszka Hofera. Hofer przebywał w więzieniu od 12 czerwca, w którym to dniu dokonano zamachu na przywódcę Heimwehry dr. Steidlera.

Dziś około godz. 1-ej w nocy przed bramę więzienną zatechła

samochód osobowy, z którego wysiedli dwaj mężczyźni, ubrani w mundurzy Heimwehry, spełniający funkcje policji politycznej oraz jeden osobnik w cywilnym ubraniu.

Przybyli oświadczyli, że przywieźli z sobą aresztanta, którego polecono im umieścić w więzieniu. Gdy brama więzienna otworzona im, rzucili się na strażnika i obezwładnili go.

Po sterowaniu resztę służ-

by przybyłszy zabrali klucze od cel więziennych, poczem wyprowadziwszy Hofera z więzienia, ułokował go w samochodzie, który z szaloną szybkością ruszył za miasto.

Między miejscowościami Stelnach i Gries żandarm usiłował zastrzymać samochód. Gdy jednak hitlerowcy nie stanęli strzelili za nimi dwukrotnie.

Wówczas zbiegowie auto zatrzymał i rzucił się piechotą do nacieczki w stronę granicy włoskiej.

Z powodu ciemności ścigający ich żandarm rychło stracił ślad. Ze śladów krwi w samochodzie i na drodze należy wnioskować, że jeden z hitlerowców został ranny.

Zawiadomione o ucieczce Hofera władze zaalarmowały wszystkie posterunki graniczne. Wszelki ruch na granicy włoskiej i Bawarskiej został wstrzymany. Równocześnie zarządzono masowe aresztowania hitlerowców w całym Tyrolu. Do godz. 8-ej rano aresztowano przeszło 70 osób.

Samochód, którym wprowadzono Hofera należy do pewnego bogatego kupca w Kufsteinie. Auto skonfiskowano i przewieziono do Innsbrucku.

Pożar samolotu w powietrzu opanowany przez dzielnego pilota

LYON, 30. 8. — Aeroplan pocztowy Paryż — Marsylja zapalił się niedaleko Lyonu.

Wśród ciemnej nocy, z wysokości 2500 mtr. radiotelegrafista był zmuszony wyskoczyć ze spa-

dochronem i wylądował na rzece Loirze, na szczęście w pobliżu brzegu.

Pilot zdołał pożar opanować, dzięki czemu mógł wylądować na lotnisku Bron pod Lyonem.

Siedmioro dzieci powiła żona farmera w Wenezueli

BUENOS AIRES, 30. 8. — Donoszą z Bogoty, stolicy Wenezueli, że na posiedzeniu Izby poselskiej, został odczytany telegram, przesłany przez władze administracyjne miejscowości San Pedro w o-

kręgu Bolivar, z zawiadomieniem, iż żona rolnika Luiz Perez powiła siedmiu synów.

Zatówny matka, jak i niemowlęta cieszą się znakomitą zdrowiem

Szczałki królewskie w Bazylce wileńskiej

WILNO, 30. 8. — Uroczystości przesilenia szczałków króla Aleksandra Jagiellończyka, Barbary Radziwiłłówny i Elżbiety Rakuszanek do kaplicy królewskiej w Bazylce, nastąpi w czwartek o godz. 12-ej w południe.

Pożar bawełny pod Bremą

BERLIN, 30. 8. — Tel. wł. — Wczoraj wieczorem w jednym z wielkich składów bawełny pod Bremą wybuchł wielki pożar.

Pastwa ognia padły olbrzymie zapasy surowej bawełny. Szkoda wyrządzona przez pożar sięga kwoty pół miliona marek.

Ponieważ w ostatnich tygodniach tego rodzaju pożary powtarzają się w okolicy Bremy bardzo często, władze przypuszczają, iż ma się tu do czynienia ze zorganizowaną akcją sabotażową.

Bez żydów rada adwokacka w Gdańsku

ODAŃSK, 30. 8. Na podstawie uchwały senatu powołany został nowy zarząd gdańskiej Izby adwokackiej bez udziału adwokatów-żydów.

Zastanówmy się trochę...

Złodzieje i Pan Złodziej...

Zdawalioby się, że nazwa „złodziej” nie wymaga ani wyświecenia, ani komentarzy. Złodziejem, w ścisłym sensie, jest każdy, kto sięgnął po cudze dobro...

Złoty miesiąc i to przez 14 miesięcy do roku. A prócz niej — tantiemy i gratyfikacje. Włec, pocóż kradł i kłocha? I na to znajdujemy odpowiedź: Kradł, bo był złodziejem i na szkodliwego...

żyć. Bo w uczciwej pracy nie znajdował zadowolenia. Ieno w kaniach! Zdawalioby się — niema słomki dla takiego typu. Nie, tylko wzięto mocno za kark, oddać w ręce pojęć i dowagać się jakimś ostrzeżeniem...

rektorom. Włec, przez glansowane rekwizyty i ostrożność, ak z porcelaną. Złoty miesiąc i to przez 14 miesięcy do roku. A prócz niej — tantiemy i gratyfikacje...

A to co znova?..

Zydi w obronie hitlerowców

BERLIN, 30.8. Związek Żydów narodowo-niemieckich ogłosił w związku z rezolucją zjazdu sionistowskiego w Pradze odezwę...

narodowo-niemieckich — wytrwamy przy naszej przynależności do narodu niemieckiego...

Pocąg runął do rzeki Dwunastu pasażerów utonęło

NOWY JORK, 30.8. Pocąg poczesny wykołcił się w pobliżu Tucumcari w stanie New Mexico i spadł z 10-metrowego nasypu do rzeki...

bowy zatonił. 12 osób poniosło śmierć na miejscu. Liczba rannych jest bardzo duża.

Pałac prokurenta - defraudanta Dla „blekitnejdamy” okradł Bank Handlowy

POZNAŃ, 30.8. — Dochodzenie władz prokuratorskich w sprawie eblizymich nadużyć, ujawnionych w poznańskim oddziale Banku Handlowego w Warszawie, ujawniło znamienne szczegóły...

wa i niewielkimi gratyfikacjami, musiał on skądś czerpać znaczniejsze fundusze na swe osobiste wydatki.

kochanki, a zarazem spółniczki w nieczystych interesach bankowych, Jadwigi Kuczyńskiej, buduar urządzony był z wyszukanym przepychem.

Zniszczyć Polaków mat rzymskie to hasło władz niemieckich

LIPSK, 30.8. — Szybki antypolskie sa teraz w Niemczech na porządku dziennym.

w najbardziej wyrafinowany sposób stara się przedewszystkiem zrujnować materialnie.

Natomiast żonę Wróblewskiego pozostawiono na wolności, okazało się bowiem, że nie wiedziała ona nic o nadużyciach swego męża...

Katastrofa samochodowa 5 ofiar śmiertelnych

BERLIN, 30.8. Tel. wł. — Na szosie między Stuttgartem i Esslingen wydarzyła się dziś kolo godz. 17 w nocy groźna katastrofa samochodowa.

rowną krzebiąc pod sobą pięć osób. Dwaj pasażerowie zginęli na miejscu, dwaj zmarli w drodze do szpitala.

Palacym Wróblewskiemu nie mógł być poddany sekwestrovi, gdyż przeczony prokurent, przeczuwając nawiązanie jego nadużyć, w ostatniej chwili sprzedał go zabezpieczony.

Z wędrówek po ziemi pełnej kurhanów i mogił Tam gdzie Sobieski walczył i słuchał śpiewu słowików

Pociąg ze Lwowa wiezie nas na wschód. Im dalej, tem więcej tu śladów walk z czasów zamierczliwych i ostatnich wojny.

Mijamy Brzeżany z pięknym, ogromnym jeziorom i murami starożytnego zamku. Wjeżdżamy w typowy krajobraz podolski.

Tuż za miastem, na wzgórni, ocalałym staw, wznosi się figura postawiona tu na namiatke obywatelska króla Jana Sobieskiego z 1667 r.

leskiego-mielisnym — możność zapoznania się z szeregiem okolicznych miejscowości.

Kapliczka w Zarwanicz miejsce pielgrzymek okolicznej ludności.

Sukcesy harcerskiej wyprawy szybowcowej

Na międzynarodowym zlocie harcerskim w Gödöllö polski sport szybowcowy — był reprezentowany przez drużynę szybowcową w liczbie 26 pilotów...

Jest to oczywiście i rynek ze starym, postronku stoiacyr budynkiem, w którym kiedyś wymiarano sprawiedliwość...

jako pionierka idei lotów bezzilnikowych wśród harcerstwa. Zdobyła ona również plakietę węgierską ko klubu atletycznego...

Ośrodek, skąd promieniują na okolice sławny i katalizujący jest w tym mieście br. Blazowski...

Sam miasteczko, zniszczone w 1675 r. we wrześniu przez Ibrahima Szyszman paszę, dażącego pod Trembowlę, ucierpiło wiele podczas ostatniej wojny...

W pobliżu dawnego pałacu Czartoryskich, ongiś właścicieli Podhajec i domku, w którym podobno miał zamieszkiwać przez czas jakiś Chopin...

Polska drużyna szybowcowa otrzymała pochwałę od naczelnego skauta świata gen. Baden Powela.

Nie zapominajmy tu również i o obecnie świeconych archydiakonach ku czci Pogromcy hord muzułmańskich...

Powstaje urząd Telekomunikacyjny

Jak się dowiaduje Ajenka „Iskra”, z dniem 1 września ukaże się rozporządzenie ministerstwa poczt i telegrafów...

konawczym przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telefon i Telegraf”...

Do kompetencji nowego urzędu będą należały wszelkie sprawy, związane z eksploatacją urządzeń telefonicznych...

Ziemia Tarnopolska, gdzie ponoć Sobieski przyjeżdżał do lasów Wisnowczyka...

Wróżby na dziś

Ranek zapowiada się dodatnio, zwłaszcza pod względem handlu, przemysłu i sadownictwa.

Kolo godz. 18-ci zaczyna się passa dodatnia, obciążająca nam dobre możliwości ekspansji umysłowej...

Stowarzyszenie kupców polskich zorganizowało obficie zaplanowany w ekspozycy pawilon polski na Targach Lewantynskich w Bari...

W tym celu pracuje specjalnie zawiązany Komitet wojewódzki obchodu 250 rocznicy zyciobstwa Jana Sobieskiego pod Wiednem.

Wycieczki Kupieckie na Targi do Bari i Wiednia

Wycieczka ta odbędzie się w okresie od 10 do 30 września b. r.

Jednocześnie Stowarzyszenie Kupców Polskich organizuje wycieczkę kupiecką na Targi Wschodnie w dniach 3 — 10 września b. r.

W tym celu pracuje specjalnie zawiązany Komitet wojewódzki obchodu 250 rocznicy zyciobstwa Jana Sobieskiego pod Wiednem.

Sąd doraźny w Białymstoku skazał wczoraj dwu szpiegów

Przez dwa dni toczyła się w sądzie okręgowym rozprawa w trybie doraźnym przeciwko Senderowi Oltuskiemu i Maksymowi Sochorowi, oskarżonym o uprawianie szpiegostwa na rzecz jednego z państw ościennych.

Rozprawa odbywała się przy drzwiach zamkniętych. Pierwszy dzień całkowicie był poświęcony badaniu świadków. Wczoraj zaś przemawiali: oskarżyciel publiczny wiceprokurator J. Jaskiewicz i adwokaci Duracz, obrońca Oltuskiego i Janczak, obrońca z urzędu Sochora. O godzinie 1-ej popoł. sąd udał się na naradę, która trwała do godziny 3 min. 30. Wyrok został ogłoszony publicznie. Sąd orzekł:

Maksyma Sochora, lat 30, robotnika Polskich Kolei Państwowych, zamieszkałego we wsi Uhowo, gm. Juchnowiec pow. białostockiego i Sendera Oltuskiego, lat 27, kierownika polskiego dziecięcego domu w Bobrujsku zam. w m. Bobrujsku w Rosji sowieckiej, uznać winnymi: 1) Maksyma Sochora, że w lipcu 1928 r. na terenie powiatu białostockiego umyślnie ujawnił innej osobie dokumenty, które, ze względu na dobro Państwa Polskiego, należy zachować w tajemnicy przed rządem obcego państwa, 2) mianowicie: plan sytuacyjny stacji

mocy art. 47 § 1 p. 6 oraz art. 52 § 1 i 3 K. K. orzec w stosunku do skazanego Maksyma Sochora utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 10 i pobrać od niego 600 zł. opłaty sądowej.

2) Sendera Oltuskiego, że będąc agentem-kurjerem wywiadu

sowieckiego w lipcu 1933 r., na terenie pow. białostockiego umyślnie i bezprawnie uzyskał dokumenty, dotyczące wojskowej obrony Państwa Polskiego, opisane w punkcie pierwszym w zamierze zakomunikowania tych dokumentów rządowi obcego państwa i na mocy art. 6 § 2 rozporządzenia Prezydenta

Rzplitej z dnia 16 lutego 1928 r. o karach za szpiegostwo i niektóre inne przestępstwa przeciwko Państwu, skazać Sendera Oltuskiego na 15 lat więzienia, na mocy art. 47 § 1 p. 6 oraz art. 52 par. 1 i 3 K. K. orzec w stosunku do Sendera Oltuskiego utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres lat 10 i pobrać od niego 600 zł. opłaty sądowej.

Trybunał orzekający stanowiący: wiceprezes sądu okręgowego Tadeusz Giedroyc (przewodniczący) sędziowie Fr. Nowosielski i J. Krasicki (wotanci), protokółowi zaś aplikant sądowy E. Osmólski.

Przywódca O. W. P. przemytnikiem i awanturnikiem wielokrotnie karanym

Starosta Szczuczynski zarządził wydalenie z granic powiatu Teodora Henczla, byłego kierownika wydziału powiatowego O. W. P., jako karanego za przemyt towarów z Niemiec, Henczel odwołał się do Urzędu Wojewódzkiego, który jednak decyzję p. starosty zatwierdził.

Teodor Henczel, znany w powiecie działacz Stronnictwa Narodowego i O. W. P., dał się również poznać, jako awanturnik, który kilkakrotnie był karany za opilstwo i robiecie burd. Ukoronowaniem jednak „działalności” tego przywódcy

młodzieży narodowej było skazanie go na pół roku aresztu za kradzież, a ostatnio przyłapanie tego „patrioty” na uprawianiu kontrabandy z Niemiec.

Kradną, kradną...

— Zuzko Borkowski (Berdycewska 9) zamełdował w komisariacie policji iż nieznanymi osobnicami skradli ze sklepu z wyrobami tytoniowymi (przy ul. Marszałka Piłsudskiego) znaczki stemplowe na sumę 80 zł.

— Weronika Dragowska (Pułkowska 5) stwierdziła systematyczną kradzież desek z placu przy ul. Kaprańskiej 3. Deski znalezione u Witolda Dudkowskiego (Czarneckiego 7) i zostały zwrócone poszkodowanej.

— Edward Miynarczyk (No-

— W sklepie spożywczym Lipy Londona przy ul. Żydowskiej 13 dokonano kradzieży różnych artykułów na sumę 500 zł.

— Władze bezpieczeństwa zatrzymały w Białymstoku mieszkającą Starosielec, Alfonsa Skowrońskiego pod zarzutem o współudział w sprawie kradzieży pożyczki inwestycyjnej, dokonanej w dniu 27 lipca w Wołkowysku u Wincentego Błaszczyka.

Pod sądem za gwałt

cięk pow. bielskiego, Róża Sapieżnik, posłała swą posługaczkę Marię Luniewską po wodę do źródła t. zw. „Krynica”. Kiedy Luniewska po nabraniu wody zamierzała wracać, zbliżył się do niej sąsiad 27-letni Szloma Czapczyk i poprosił o pozwolenie napięcia się wody. Następnie wziął wiadro i zaniósł w pobliższe krzaki. Luniewska pobięła za nim. Wówczas Czapnik, chwyciwszy ją, powalił na ziemię i dokonał gwałtu, przyczem do niej powiedział: „Jeżeli będzie coś złego, to powiesz, że służyłaś a rabiną i że to robił jego chłopak”.

Sprawa ta będzie wkrótce w sądzie okręgowym przedmiotem rozprawy karnej.

wał w policji o systematycznej kradzieży artykułów spożywczych, pieniędzy i garderoby. Ustalono, że kradzieży tej dokonywał Karol Pełkowski.

Ceny zboża

Pszenvica 20 zł., żyto 13 zł., jęczmień 13-14 zł., owies 13-14 zł.

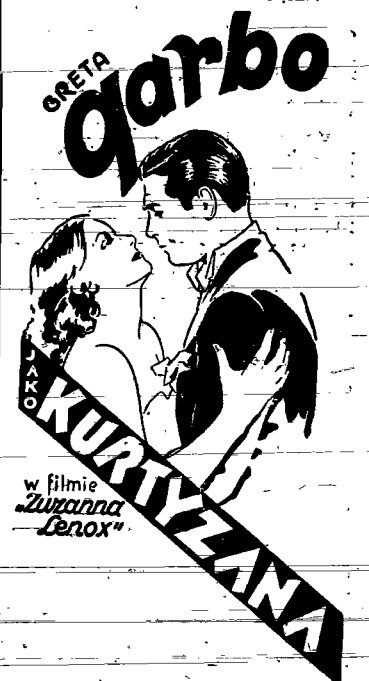
Kradzież tytoniu

Nieznani sprawcy włamali się do sklepu tytoniowego Wasika w Wołkowysku i skradli towaru blisko na 3 tys. zł.

Pamiętajmy o bezrobotnych

„MODERN” 54 gr.
Przebieżek CENY 6⁸⁰, 8⁸⁰, 10⁸⁰ OD
PREMIERA

ONA ZNAŁA MĘŻCZYZN...
ONA DZIECKO NIESŁUBNEJ MATKI...
PRZECHODZIŁA Z RAK DO RAK...
TO BYŁO JEJ PRZEZNACZENIE...

Ponadto: DODATEK DŹWIEKOWY.

odrys z tego planu i rozkład ruchu pociągów ze stacji Łapy ważny od 15 maja 1933 r., określający przelotność stacji Łapy i na mocy art. 1 § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 16 lutego 1928 r. o karach za szpiegostwo i niektóre inne przestępstwa przeciwko Państwu skazał Maksyma Sochora na dwanaście lat więzienia, na

POZNAJ OBCYZYNĘ, BY CENIĆ OJCZYZNĘ!
Dwie wycieczki morskie okrętem „Polonia”
OO ZIEMI ŚWIĘTEJ, GRECJI I TURCJI, od 26 września do 10 października oraz od 10 do 24 października
TRASA: Lwów—Konstancja—Haifa—Jaffa—Atany—Konstantynopol—Konstancja—Lwów.
Ceny biletów od zł. 600.— łącznie z paszportem i wizami.
Informacje i sprzedaż biletów: LINIA GDYNIA—AMERYKA w Warszawie, ul. Marszałkowska 116, tel. 547-46, w Gdyni, ul. Waszyngtona, w Łwowie, ul. Na Błonie 2, w Krakowie, ul. Lubicz 3, w Rzeszowie, ul. Grotgera 1004 oraz w biurach podróży.

Najwyższy poziom techniki dźwiękowej i wizualnej
APOLLO
Dzisiaj początki: 6:10, 8:10, 10:10
Ceny od 75 gr.
Ulgiowe nieważne.—Dla dzieci 50 gr.
Triumf polskiej twórczości filmowej

POD TWOJĄ OBRONĘ

Film ten wysw. bez przerwy stalezn. kino „Apollo” 149 DNI
764 przedstawień obejrzało go 687.500 osób (7 krotnie jak Białystok)
Maria Bogda Adam Brodzisz
Tekla Trapszo Zofja Lindorf
Wład. Walter B. Samborski